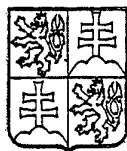

PATENTOVÝ SPIS

(11) Číslo dokumentu:

277 492

ČESKÁ
A SLOVENSKÁ
FEDERATIVNÍ
REPUBLIKA
(19)

FEDERÁLNÍ
ÚŘAD PRO
VYNÁLEZY

- (21) Číslo přihlášky: **2740-90**
(22) Přihlášeno: 04. 06. 90
(40) Zveřejněno: 18. 11. 92
(47) Uděleno: 28. 12. 92
(24) Oznámeno udělení ve Věstníku: 17. 02. 93

(13) Druh dokumentu: **B6**

(51) Int. Cl.⁵:
C 14 C 1/08

(73) Majitel patentu:
Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Bratislava, CS;

(72) Původce vynálezu:
Smejkal Pavel ing. CSc., Zlín, CS;

(54) Název vynálezu:
Prípravok pre piklovanie holiny

(57) Anotace:
Riešenie sa týka prípravku pre piklovanie holi-
ny. Prípravok pozostáva zo 40 až 99,5 % hmot.
kyseliny adipovej, 0,5 až 50 % hmot. etoxylova-
ných mastných alkoholov s počtom uhlíkov 8 až
30 s 2 až 6 etoxylovými skupinami a/alebo 0,5
až 10 % hmot. bázičských solí hlinitých.

CS 277 492 B6

Vynález sa týka prípravku pre piklovanie holiny.

Pri spracovaní holiny na useň sa pre piklovanie používajú anorganické a organické kyseliny spoločne s anorganickými a organickými soľami. Piklovanie v dôsledku pôsobenia kyselín znižuje reaktivitu karboxylových skupín kyseliny asporágove a glutamovej v polypeptidických reťazcoch kolagénu voči bazickým soľam chromitým alebo hlinitým, ktoré sa najčastejšie používajú pri minerálnom činení. Anorganické a organické soli môžu mať maskujúci účinok lebo potláčajú napučovanie kolagénu. V mnohých prípadoch sa uplatňujú oba účinky súčasne.

Pôsobenie kyselín a solí nepriaznivo ovplyvňuje fyzikálne vlastnosti usní. Keď sa pred prídavkom piklovacích procesov pôsobí na holinu etoxylovanými masťnými alkoholmi s počtom uhlíkov 8 až 30 s 2 až 6 etoxylovými skupinami v množstve 0,01 až 1 % hmot. na hmotnosť holiny, tento spôsob umožní znížiť množstvo bazických solí chromitých v odpadnom kúpeli na úroveň 2 g.l^{-1} oxidu chromitého pri 100 % objemových činiach kúpelov. Z hľadiska požiadaviek na koncentráciu oxidu chromitého v odpadných kúpeloch nie je dosahovaná úroveň postačujúca.

Uvedenú nevýhodu odstraňuje prípravok pre piklovanie holiny vyznačujúci sa tým, že obsahuje 40 až 99,5 % hmot. kyseliny adipovej, 0,5 až 50 % hmot. etoxylovaných masťných alkoholov s počtom uhlíkov 8 až 30 s 2 až 6 etoxylovanými skupinami a/alebo 0,5 až 10 % hmot. bazických solí hlinitých. Pôsobením pri zvýšenej teplote $30 \text{ }^\circ\text{C}$ sa dosiahne modifikácia kolagénu a zmena kationických solí chromitých na aniónické in situ. Pri pôsobení kyseliny adipovej, bazických solí hlinitých a povrchovo aktívnych látok na holinu podľa vynálezu dosiahne sa výrazné zníženie oxidu chromitého v odpadnej lázni a to na $0,1$ až $0,3 \text{ g.l}^{-1}$.

Príklad 1

Na vymorenú a odvápnenu bravčovú holinu sa pôsobí v množstve 0,2 % hmot. na hmotnosť holiny prípravkom obsahujúcim 40 % hmot. kyseliny adipovej a 50 % hmot. etoxylovaných masťných alkoholov s počtom uhlíkov 8 až 30 s 2 až 6 etoxylovými skupinami a 10 % hmot. bazických solí hlinitých po dobu 30 min. Potom nasleduje činenie.

Príklad 2

Na vymorenú a odvápnenu hovädziu holinu sa pôsobí v množstve 0,8 % hmot. na hmotnosť holiny prípravkom obsahujúcim 99,5 % hmot. kyseliny adipovej a 0,5 % hmot. etoxylových masťných alkoholov s počtom uhlíkov 8 až 30 s 2 až 6 etoxylovými skupinami. Potom nasleduje činenie.

Príklad 3

Na vymorenú a odvápnenu koziu holinu sa dávkuje v množstve 2 % hmot. na hmotnosť holiny prípravok obsahujúci 90 % hmot. kyseliny adipovej a 10 % hmot. bazických solí hlinitých. Po 120 min. pohybu v koželužnej nádobe nasleduje činenie.

Prehľad obsahu oxidu chromitého v usniach a v odpadných lázniach použitím prípravku podľa vynálezu v porovnaní s bežnou technológiou piklovania

	Obsah oxidu chromitého % v usni	Obsah oxidu chromitého v odpadnej lázni g.l^{-1} vztiahnuté na 100 % lázne
bežná technológia	4 až 6	3 až 8
technológia podľa PV	4 až 7,5	0,1 až 0,3

P A T E N T O V É N Á R O K Y

Prípravok pre piklovanie holiny, vyznačujúci sa tým, že obsahuje 40 až 99,5 % hmot. kyseliny adipovej, 0,5 až 50 % hmot. etoxylovaných mastných alkoholov s počtom uhlíkov 8 až 30 s 2 až 6 etoxylovými skupinami a/alebo 0,5 až 10 % hmot. bázických solí hlinitých.

Konec dokumentu